

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**



Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Озеленення населених місць

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність **205 Лісове господарство**

Галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №10 від 25 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до навчальної дисципліни.
3. Мета та цілі навчальної дисципліни.
4. Програмні компетентності та результати навчання.
5. Організація навчання.
6. Система оцінювання навчальної дисципліни.
7. Політика навчальної дисципліни.
8. Література.

1. Загальна інформація.

Назва дисципліни	Озеленення населених місць
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціалізація(за наявності)	----
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки і продовольство
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2 курс, 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 18 год. Практичні заняття – 12 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт Дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни.

Дисципліна «Озеленення населених місць» спрямована на формування у студентів знань і практичних навичок у сфері планування, проектування, створення та утримання зелених насаджень у міських і сільських поселеннях. Курс охоплює основи екології урбанізованих територій, біологічні особливості дерев, кущів і трав'янистих рослин, принципи ландшафтного дизайну, технології посадки та догляду за зеленими зонами. Особлива увага приділяється екологічним, естетичним і рекреаційним аспектам озеленення, забезпеченню біологічного різноманіття, очищенню повітря, регулюванню мікроклімату та формуванню комфортного середовища для населення. Курс поєднує теоретичні знання з практичними навичками планування та створення зелених насаджень. Навчальна дисципліна «Озеленення населених місць» належить до переліку вибірових компонентів ОП з циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітнім рівнем «бакалавр».

3. Мета та цілі навчальної дисципліни.

Метою дисципліни є формування у студентів системного розуміння принципів озеленення населених місць, засвоєння методів проектування та створення ефективних і стійких зелених насаджень, а також розвиток компетентностей у використанні озеленення для покращення екологічного та естетичного стану урбанізованого середовища.

Цілі дисципліни:

1. Сформувати знання про екологічні, естетичні та функціональні аспекти озеленення.
2. Ознайомити студентів із біологічними та декоративними властивостями основних видів дерев, кущів і трав'янистих рослин, що використовуються в озелененні.
3. Навчити методам проектування зелених зон, парків, скверів, вулиць та прибудинкових територій.
4. Розвинути навички планування посадки, догляду та утримання рослин.
5. Ознайомити з технологіями створення рекреаційних, захисних та декоративних насаджень.
6. Розвинути компетентності щодо оцінки ефективності озеленення та впливу на міське середовище.

4. Програмні компетентності та результати навчання.

Загальні:

ЗК6.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

СК15.Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.

СК16.Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

Результати навчання

РН 1. Знати: основні принципи та концепції озеленення населених місць, біологічні властивості рослин.

РН 2. Вміти: планувати та проектувати зелені зони, підбирати рослинний склад відповідно до умов середовища.

РН 3. Аналізувати: ефективність та функціональність існуючих насаджень.

РН 4. Оцінювати: екологічний та рекреаційний ефект озеленення.

РН 5. Розробляти: рекомендації щодо створення, догляду та відновлення зелених насаджень.

РН 6. Застосовувати: сучасні технології посадки, догляду та моніторингу рослинних угруповань.

5. Організація навчання.

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
Практичні	12
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
Перший	Н4 Лісове господарство	Перший	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота.

<p>Тема 1. Теоретичні основи озеленення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до дисципліни: предмет, завдання, значення озеленення для населених місць. 2. Історія та сучасні концепції озеленення міст. 3. Екологічні та соціальні функції зелених насаджень. 4. Біологічні основи формування рослинних угруповань у міському середовищі. 	4	3	12
<p>Тема 2. Рослинний склад і матеріали.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Деревні породи та їх використання в озелененні. 2. Кущові та декоративні трав'янисті рослини. 3. Газонні та квітникові композиції. 4. Використання декоративних та рідкісних видів рослин. 	4	3	12
<p>Тема 3. Проектування зелених зон.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи планування міських зелених насаджень. 2. Композиційні та функціональні підходи до озеленення. 3. Проектування парків, скверів, алей, прибудинкових територій та вулиць. 4. Використання зонування та елементів ландшафтного дизайну. 	4	2	12
<p>Тема 4. Технології створення та догляду.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Посадка дерев, кущів і квітників: технології та правила. 2. Догляд за зеленими насадженнями: полив, підживлення, обрізка, боротьба зі шкідниками. 3. Технології захисного та рекреаційного озеленення. 4. Оцінка стану зелених насаджень та методи їх відновлення. 	3	2	12
<p>Тема 5. Практичні кейси та польові заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обстеження існуючих зелених зон і оцінка їх ефективності. 2. Розробка посадкового проекту для конкретної території. 3. Вимірювання параметрів росту рослин та аналіз стану насаджень. 4. Практичні навички посадки та догляду за різними типами рослин. 	3	2	12

ЗАГАЛЬНА:	18	12	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни.			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль – до 40 балів за семестр; контроль самостійної роботи – до 10 балів за семестр; екзаменаційний контроль – до 50 балів. Сумарний підсумковий контроль – до 100 балів (сума балів за поточний, самостійної роботи та екзаменаційний контролю). Шкала оцінювання: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf		
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю за умови виконання усіх видів робіт, передбачені силабусом навчальної дисципліни і в процесі поточного контролю набрав не менше 25 балів.		
Підсумковий контроль	Підсумковий екзаменаційний контроль здійснюється у письмовій формі. Екзаменаційний білет включає п'ять питань кожне з яких оцінюється до 10-ти балів, а за екзамен виставляється сумарна кількість балів.		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p><u>Академічна доброчесність</u> дотримується при вивченні дисципліни. Зокремане допускається списування під час проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, самостійного виконання навчальних завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Вимагається застосування посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p><u>Відвідування занять</u> є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю, а з іншої причини – у вигляді співбесіди. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку пропуску більше 50 % часу аудиторного навантаження студент недопускається до іспиту.</p> <p><u>Неформальна освіта.</u> Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf). Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної Роботи студентів з відповідних дисциплін.</p>			
Література:			

Основна:

1. Андрієнко Т. Л., Погребенник В. Д. Озеленення міст і населених пунктів. – Київ : Наукова думка, 2017. – 320 с.
2. Кучеренко С. М. Основи озеленення і благоустрою. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2016. – 288 с.
3. Чернявський О. С. Ландшафтне озеленення та декоративне садівництво. – Київ : Либідь, 2018. – 352 с.
4. Gilman E. F. An Illustrated Guide to Pruning. – London : Timber Press, 2003. – 304 p.
5. Francis M. Urban Green: Innovative Solutions for City Design. – New York : Routledge, 2015. – 256 p.

Додаткова:

1. Дідух Я. П., Шеляг-Сосонко Ю. Р. Геоботаніка. – Київ : Фітосоціоцентр, 2003. – 560 с.
2. Whitford V. Urban Ecology: Patterns, Processes, and Applications. – New York : Oxford University Press, 2002. – 512 p.
3. Watson G. Urban Forestry & Urban Greening. – London : Elsevier, 2011. – 400 p.
4. Офіційні стандарти України щодо озеленення населених пунктів та благоустрою територій.
5. Державні будівельні норми (ДБН) щодо зелених зон і рекреаційних територій.

Викладач _____ Клід В.В.